

TOESPRAAK GEERT BOURGEOIS

Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

EUROPE FOR ALL Conferentie

Brussel, 18 januari 2007

Geachte dames en heren,

Vlaanderen kan bogen op een rijk historisch verleden. Onze ontelbare prachtige oude gebouwen lokken terecht toeristen vanuit de hele wereld. Alleen hadden de architecten in de vorige eeuwen zelden of nooit aandacht voor universele toegankelijkheid. Vandaag aanvaardt onze samenleving niet langer dat de toegang tot publieke gebouwen alleen voorbehouden is voor dat deel van de bevolking dat het grote geluk heeft zonder een handicap door het leven te kunnen gaan. We gaan inderdaad voor een inclusieve samenleving.

Vanuit toeristische invalshoek is een structurele en omvattende inhaaloperatie daarom noodzakelijk. In 2001 al stelde Toerisme Vlaanderen een Actieplan Toegankelijkheid op naar aanleiding van een onderzoek naar de toegankelijkheid van verblijfsaccommodatie in Vlaanderen. Hieruit bleek dat het toeristische verblijfsaanbod op twee punten tekort schoot.

1. Een eerste pijnpunt is de fysieke toegankelijkheid van de toeristische infrastructuur. Voor de verbetering van de toeristische gebouwen en domeinen vertrekt het Actieplan Toegankelijkheid vanuit een aantal kerngedachten. In de eerste plaats streven we naar een toerisme dat openstaat voor iedereen. "Design for All" gaat verder dan toegankelijkheid voor personen met een specifieke handicap. Ook ouderen, gezinnen met kinderen, personen met een tijdelijke beperking, of iedereen die wel eens met bagage sleurt, heeft baat bij een meer uitgebreid gebruikscomfort. Een principe dat hieruit volgt is de keuze voor aantrekkelijk design. Onze toeristische sector heeft immers geen voordeel bij toegankelijke kamers die onverhuurbaar blijken bij een breed publiek omdat de inrichting te veel aan een ziekenhuiskamer doet denken. We reserveren dus stevige subsidies en technische ondersteuning voor aanpassingswerken, op voorwaarde dat de opdrachtgever met toegankelijkheid rekening houdt. In overleg met toegankelijkheidsexperten zijn intussen duidelijke toegankelijkheidscriteria uitgewerkt, met het oog op basistoegankelijkheid en een autonome bruikbaarheid van de infrastructuur voor iedereen. Deze normen werden vervolgens hertaald in concrete, praktische fiches op maat van de ondernemer en zijn architect of aannemer. Gedurende het hele realisatieproces kan de opdrachtgever een beroep doen op gespecialiseerde adviesdiensten, die - in de meeste gevallen verplicht - eerst ook een haalbaarheidsstudie uitvoeren. Ook de inspecteurs van Toerisme Vlaanderen kregen een opleiding in toegankelijkheid en staan de toeristische uitbaters bij op het terrein. Momenteel geven wij premies voor toegankelijkheidsaanpassingen aan onder meer hotels, campings, jeugdverblijven,

herstellvakantieoord en andere “Toerisme voor Allen”-huizen en toeristische infodiensten. De subsidies bedragen maar liefst 30 tot 70% van de kosten voor aanpassingswerken. De toegankelijkheidspremies voor de hotelsector bijvoorbeeld stegen sinds 2002 spectaculair. In dat eerste jaar werd in totaal 50.000 euro uitbetaald. In 2006 was dat al 743.566 euro voor 14 hotels. Sinds 2002 investeerde de overheid ruim 2.000.000 euro, enkel en alleen al voor de hotelsector.

Voor de 533 Vlaamse jeugdverblijven hebben wij in 2004 een nieuw wettelijk kader gelanceerd. Wij ondersteunen Centra voor jeugdtoerisme, bivakhuizen en jeugdherbergen daarbij substantieel om ook jongeren met een handicap naar behoren te ontvangen. Twee voorbeelden. Dit jeugdvakantiehuis in Ieper bijvoorbeeld, beschikt over 4 kamers die voor rolstoelgebruikers volledig toegankelijk zijn. Ook 14 andere kamers zijn er minstens “toegankelijk met hulp”. In totaal vertegenwoordigen zij een capaciteit van 100 bedden, geschikt voor rolstoelgebruikers. Heel wat van die bedden zijn bovendien voorzien op een “groot” publiek, in de zin dat zij over matrassen van 2,10 meter lengte beschikken. Ook de sportfaciliteiten zijn toegankelijk. Een ander voorbeeld is de gloednieuwe jeugdherberg die we momenteel in het centrum van Antwerpen bouwen en die eveneens aan alle toegankelijkheidsvereisten zal beantwoorden, in combinatie met een aantrekkelijk design.

Toegankelijk toerisme is echter niet alleen een kwestie van gebouwen, maar ook van mensen. Daarom investeren wij in een aangepaste opleiding van alle betrokkenen. De jaarlijks terugkerende cursussen ‘Klantvriendelijk onthaal van personen met een handicap’ voor personeel en uitbaters van toeristische bedrijven en de specifieke gidsopleidingen mogen steevast op grote belangstelling rekenen.

Ook de technische opleidingen over fysieke toegankelijkheid voor architecten en uitbaters van toeristische infrastructuur en de “train the trainer”-sessies voor docenten in het toeristisch onderwijs voldoen aan een dringende nood.

2. Een tweede pijnpunt bleek het gebrek aan betrouwbare en toegankelijke informatie over de mate van toegankelijkheid van het toeristisch aanbod.

Het Infopunt Toegankelijk Reizen moet de leemtes op dit vlak invullen.

Bij deze dienst van Toerisme Vlaanderen kan zowel de reiziger met een handicap als de ondernemer uit de toeristische sector terecht voor informatie op maat. Daarnaast is de website van het Infopunt www.toegankelijkreizen.be / www.accessinfo.be met 10 tot 20.000 bezoekers per maand een belangrijk element in de informatieverstrekking.

Onder onze impuls is hard gewerkt aan de inzameling van objectieve toegankelijkheidsinformatie van het toeristisch aanbod in Vlaanderen. De resultaten van dit gespecialiseerd onderzoek worden voortdurend toegevoegd aan de databank van Toegankelijk Vlaanderen. De databank annex website bevat van elk doorgelicht gebouw gedetailleerde en ter plaatse opgemeten informatie, zodat personen met een handicap voor zichzelf kunnen uitmaken of het gebouw voor hen toegankelijk is. De metingen gebeuren o.a. via projecten van sociale tewerkstelling. Onze bijdrage aan de personeelskost verlicht uiteraard de kostprijs voor de deelnemende bedrijven en diensten.

We investeerden tot op heden in totaal 117.500 euro in deze doorlichtingen. Momenteel bevat de databank 180 fiches van verblijfsaccommodatie. In 2007 worden hieraan nog eens 120 adressen toegevoegd. Uiterlijk tegen 2009 voorzien we een goede staalkaart van het toeristisch aanbod in de databank.

Met genoegen stel ik vast dat deze inspanningen binnen de hier voorgestelde Europese databank een nog groter draagvlak kunnen krijgen. Ik wil dit project dan ook ten volle steunen. Meer nog,

ik wil hier in de toekomst een toegankelijkheidslabel aan verbinden. Mijn diensten leggen momenteel de laatste hand aan de operationalisering van het label voor de toeristische sector in Vlaanderen. Het is onze hoop dat de ontwikkeling van een algemeen herkenbaar en betrouwbaar toegankelijkheidslabel, gebaseerd op de ingezamelde meetgegevens, op termijn evenzeer een Europese dimensie mag krijgen.

Geachte dames en heren,

Ik wil bij wijze van slot de organisatoren van harte feliciteren voor dit schitterende initiatief. Een deelstaat als Vlaanderen kan veel opsteken van landen met meer ervaring in het inclusieve model. Is het niet de kern van de Europese gedachte dat elke uitwisseling van inzichten en ervaringen ons uiteindelijk gezamenlijk vooruithelpt?